

Vytautas Ažušilis (1929-) – docentas, mokslo daktaras, profesorius, rašytojas

Vytautas Ažušilis – ekonomistas, habilituotas socialinių mokslų daktaras, profesorius, rašytojas gimė 1929 rugpjūčio 8 dieną Pašaminės kaime Švenčionių apskrityje (Švenčionių rajone) Viktorijos ir Anupro Zabarauskų gausioje šeimoje, kurioje jau augo seserys Rožė, Aldona ir brolis Kęstutis. Gyveno sunkiai, todėl jau ankstyvoje vaikystėje patyrė vargo mokyklą. 1939 Vytautas Zabarauskas tapo Ažušilis. Vytauto tėvas Anupras 1940 m. buvo suimtas ir tardomas, kalėjo Vilniuje, Lukiškio kalėjime, prasidėjus karui dingo. Tik vėliau iš bylos sužinojo, kad Vytauto tėvas mirė 1941m. vežantį tremtį. Vytautas Ažušilis iki 1940 m. mokėsi Pašaminės pradinėje lietuviškoje mokykloje. 1942 m. baigė Švenčionėlių progimnaziją. Dirbant 1949 m. Švenčionių gimnazijoje eksternu išlaikė brandos egzaminus. 1955 m. baigė Maskvos neakivaizdinį finansų institutą, įgijo buhalterio ekonomisto specialybę. Studijuodamas dirbo įvairiose įstaigose ir organizacijose kasininku, buhalteriu, vyriausiuoju buhalteriu, buhalterinės apskaitos dėstytoju. Dėstė Vilniuje Ūkio specialistų tobulinimosi institute. 1956 m. dirbo Maisto produktų pramonės ministerijos Finansų skyriaus viršininku, 1957–1961 m. Liaudies ūkio tarybos Finansų valdybos viršininko pavaduotoju, 1962–1973 m. Statybos ministerijos Finansų valdybos viršininku. 1970 m. apginė daktaro disertaciją, 1982 m. suteiktas profesoriaus vardas. Nuo 1973 m. dirbo Kvalifikacijos kėlimo institute Apskaitos ir finansų katedros vedėju. 1988 m. įkūrė mokymo centrą „Apskaita“, o 1990 m. buhalteriams skirtą žurnalą „Sąskaityba“, kurio vyriausiuoju redaktoriumi buvo iki 2001 m. pabaigos. 1995 m. įkūrė Apskaitos muziejų Vilniuje ir yra jo Tarybos pirmininkas. Parašęs ir paskelbęs daugybę mokslinių straipsnių, brošiūrų, nedidelės apimties grožinių kūrinių, jų ištraukų skelbęs spaudoje, kalendoriuose. Paminėtini: Apskaita mažojoje įmonėje (1994 m.), Apskaita individualioje įmonėje (dvejetainis įrašas) (1995 m.), Apskaita individualioje įmonėje (paprastasis įrašas) (1995 m).

Svarbiausias Vytauto Ažušilio fantastinis kūrinys – romanas „Roneta“ turi didelį pasisekimą. 1991 m. pakartotinai išleistas 50000 tiražu. Fantastikos ir satyros apsakymų rinkinį „Trys mėnuliai“ išleido 1999 m. Per dvejus metus parašė ir išleido keturių romanų ciklą „Auksinis sakalas“. Nuo 2002 m. atsidėjo literatūriniam darbui. Fantastinis romanas „Dubleriai“ pasirodė 2003 m., trilogijos „Išlikimas“ romanai „Buhalteris“ (2004m), „Finansininkas“ (2005 m.), „Mokslininkas“ (2005m.). 2006 - 2007m. išleido du romanus trilerius „Moša“, „Tina“ iš ciklo „Nusikaltėliai ir valdžia“. Romanų ciklą „Šeši pavasariai“ sudaro „Sėjos metas“, „Gerda“ (2007 m.), „Deima“, „Gedas“, „Naglis“, „Pjūtis metas“ (2008 m.). 2010 m. pasirodė jo gyvenimo romanas „Perlų dama“ ir romanas „Vėtra“, romanas „Vieno langelio principas“ - 2011m. Dvi fantastinio romano „Roneta“ knygos išleistos 2013 m.

Parašė knygų vaikams: eiliuotos pasakėlės „Adomėlis ir Austutė“ (2006 m.), „Atukas“ (2006 m.), pasakas „Gėlytė burtininkė“ (2008m.), „Gėlytė mokinė“ (2009 m.) ir kt.

Nuo 2004 m. Vytautas Ažušilis - Lietuvos rašytojų sąjungos narys. Jis apdovanotas 2001 m. Lietuvos Sąjūdžio jubiliejiniu medaliu už aktyvų bendradarbiavimą laikraštyje „Rytas“, moralinę ir dalykinę paramą (Švenčionių rajono Sąjūdžio laikraščio „Rytas“ 150-ojo numerio išleidimo proga), 2004 m. Amerikos lietuvių Jūratės ir Edvardo Šulaičių literatūros fondo 2003 metų premija už prozą (už keturių tomų romaną „Auksinis Sakalas“).

- Apskaita mažojoje įmonėje, 1994 m.
- Apskaita individualioje įmonėje (dvejetainis įrašas), 1995 m.
- Apskaita individualioje įmonėje (paprastasis įrašas), 1995 m.
- Roneta, fantastinis romanas, Vilnius: Periodika, 1991 m.
- Trys mėnuliai, apsakymų rinkinys, 1999 m.

- Auksinis Sakalas, romanas, 4 t. (Gimtoji žemė, Žemės šauksmas, Žemės žaizdos, Žemės kraujas), Vilnius: Apskaita, 2001–2002 m.
- Dubleriai, Vilnius: Apskaita, 2003 m.
- Išlikimas, trilogija:
  - Buhalteris, Vilnius: Apskaita, 2004 m.
  - Finansininkas, Vilnius: Apskaita, 2005 m.
  - Mokslininkas, Vilnius: Apskaita, 2005 m.
- Nusikaltėliai ir valdžia, ciklas:
  - Moša, Vilnius: Apskaita, 2006 m. ISBN 9955-623-05-5
  - Tina, Vilnius: Apskaita, 2006 m.
- Gėlytė burtininkė, pasakos, Vilnius: Apskaita, 2006 m.
- Šeši pavasariai, ciklas:
  - I, Sėjos metas, Vilnius: Apskaita, 2007 m. ISBN 978-9955-623-14-4
  - II, Gerda, Vilnius: Apskaita, 2007 m. ISBN 978-9955-623-10-6
  - III, Deima, Vilnius: Apskaita, 2007 m. ISBN 978-9955-623-13-7
  - IV, Gedas, Vilnius: Apskaita, 2008 m. ISBN 978-9955-623-12-0
- „Naglis“, romanas, 2008 m.
- „Pjūties metas“, romanas, 2008 m.
- „Vėtra“, romanas, 2010 m.
- „Perlų dama“, romanas, 2011 m.
- „Vieno langelio principas“, romanas, 2011 m.
- eiliuotas pasakas vaikams: „Adomėlis ir Austutė“, 2006 m.; „Atukas“, pasakas: „Gėlytė burtininkė“, 2006 m.; „Gėlytė mokinė“, 2009 m. ir kt.